

รักษาโดยธรรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ข้อ ๓๐๒. เนาะ

ถาม : ๓๐๒. เรื่อง “ระหว่างการฟังธรรมะและการภาวนา”

กราบนมัสการหลวงพ่อกับสำหรับคนป่วยที่กำลังใกล้จะตาย (หมอบอกว่าหมดหนทางรักษาแล้ว) หากผู้ป่วยคนนี้เป็นผู้ที่ชอบทำบุญ สวดมนต์ ทำวัตรเช้า-เย็นสม่ำเสมอ ประกอบกับนั่งสมาธิ ภาวนาบ้าง แต่ยังไม่ค่อยก้าวหน้าเท่าไร กราบเรียนหลวงพ่อกับว่าเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ป่วยนี้ควรจะทำ..

๑. ฟังเทศธรรมะครูบาอาจารย์ไปทุกๆ วันจนวาระสุดท้าย หรือ

๒. ภาวนาไปทุกวันจนวาระสุดท้าย.. อย่างไรก็ดีดีกว่าครับ

หรือหลวงพ่อกับเห็นว่าควรทำอย่างไร นมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง

หลวงพ่อกับ : นี่เวลาเรารักษาคนป่วย.. เรารักษาคนป่วยมันอยู่ที่ว่าคนป่วย เห็นไหม เวลาคนป่วยนี้ร่างกายแข็งแรง คนป่วยร่างกายไม่ทรุดหนักนี้หมอรักษาได้ง่ายหน่อย แต่ถ้าคนป่วยมีโรคแทรกซ้อนมีโรคต่างๆ หมอรักษามันก็ต้องไปอีกกระบวนการหนึ่ง

ทีนี้บอกกับคนป่วยทำวัตรเช้า ทำวัตรเย็น นั่งภาวนาบ้าง.. นี้คำว่่านั่งภาวนาบ้าง นี่สิ่งนี้เขาก็รู้หลักธรรมเหมือนกัน ฉะนั้นการฟังเทศน์ครูบาอาจารย์นี่นะ มันเป็นเวรเป็นกรรมนะ ถ้าเป็นเวรเป็นกรรม เวลาฟังแล้วมันเข้าใจ แต่ถ้าไม่เป็นเวรเป็นกรรม.. ไม่เป็นเวรเป็นกรรม ทำสิ่งใดมันจะพัฒนาไป มันเหมือนมันยอมรับสัจจะความจริง เหมือนหลวงตาท่านบอกว่า

“เราจะปลุกบ้านบนถนนหลวงไม่ได้”

บนถนนนี้เขาไม่ให้ไปปลุกสิ่งกีดขวางหรือก ลัทธิธรรมเหมือนถนนหลวง วัฏฏะ มันหมุนไปอย่างนั้น เราจะไปกีดขวางความเป็นจริงเกิด แก่ เจ็บ ตายนี้ไม่ได้หรือ ทีนี้ การที่เราไม่ไปขวางการเกิด แก่ เจ็บ ตายนี้มันเป็นสังขารม นี้สังขารมนี้เราจะทำอย่างไร .. เราจะทำอย่างไร เราจะบริหารอย่างไร

นี่การบริหารอย่างไรมันก็อยู่ที่ว่าคนว่ามีพัฒนาการขนาดไหน ถ้าคนที่มี พัฒนาการ เห็นไหม ถ้ามีพัฒนา นี่สิ่งที่ว่าบนถนนหลวงมันเป็นทีสำคัญ ทีสำคัญของ ยวดยานเขา นี่จิตเวียนตายเวียนเกิดมันเป็นการสัญจรในวัฏฏะ มันหมุนของมัน เป็น ธรรมชาติของมัน แต่ธรรมชาตินี้ รถของใครมีคุณภาพแค่ไหน.. รถของใครนะ นี่ คุณสมบัติของรถ ถ้าคุณสมบัติเขาดีจะเกิดอุบัติเหตุ จะเกิดการชำรุดเสียหายอย่างไรบ้าง มันก็พอไปได้ แต่ถารถของคนนี้มันอ่อนแอใช่ไหม รถของคนมันไม่สมบูรณ์ ไปเจอ อุบัติเหตุหรือไปเจออะไรนี่มันไปไม่ได้เลย

จิตใจของคนที่เข้มแข็งและจิตใจของคนอ่อนแอ.. ถ้าจิตใจของคนที่เข้มแข็ง สภาวะแบบนี้มันมองเป็นของเล็กน้อย แต่จิตใจของคนอ่อนแอ นี่จิตใจคนอ่อนแอนะ พ้ออ่อนแอขึ้นมา นี่ทำไมเป็นอย่างนั้น.. ทำไมเป็นอย่างนั้น

พอทำไมเป็นอย่างนั้นบ้าง.. นี่ถนนหลวง วัฏฏะ ! ผลของมัน การเกิด แก่ เจ็บ ตาย มันเป็นอย่างนั้น ทำไมเป็นอย่างนั้น.. ทำไมเป็นอย่างนั้น เราเองเราน้อยใจ เห็นไหม แต่ ถ้าเรามีความเข้มแข็งใช่ไหม ถนนหลวงก็คือถนนหลวง ผลของวัฏฏะก็คือผลของวัฏฏะ เกิด แก่ เจ็บ ตายเป็นอย่างนี้ แต่พอเป็นอย่างนี้บ้างเราก็อ่อนกลับมาดูใจเรา นี่จิตใจเรามัน เข้มแข็ง พอจิตใจมันเข้มแข็งการรักษาที่ง่าย การดูแลรักษา การต่างๆ มันก็จะสะดวก ขึ้นมา

ฉะนั้นการฟังเทศน์ครูบาอาจารย์นี้มันอยู่ที่จิตใจของเขาด้วย อยู่ที่เรารักษา ด้วย.. อยู่ที่เรารักษา คำว่าดูแลรักษานะ นี่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูด ถึง เห็นไหม

“ถ้าอยากอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้อุปัฏฐากพระป่วยเถิด”

พระปวศที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปอุปัฏฐากนี้ เขาป่วยมากนะ พอเขาป่วยมากนี่เขานอนแช่มุตร แช่มุตร ก็ว่าเขี้ยวซี่ไม่มีใครดูแลใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จไปเอง พอเสด็จไปเองพระก็ตามไป พอพระตามไปนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำความสะอาดให้ สรงน้ำให้ ทำความสะอาดให้ ดูแลทั้งหมดเลย แล้วก็บอกกับพระ เห็นไหม “ถ้าใครอยากจะอุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้อุปัฏฐากพระป่วยเถิด”

คำว่าพระปวศ ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปอุปัฏฐากพระองค์นี้ล่ะ พระองค์นี้เขาเจ็บไข้ได้ป่วย เหมือนจิตใจนี้ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะทำการใดนี่จะเสด็จก่อน เสด็จรู้ว่าจิตใจเป็นอย่างไร ความเป็นไปอย่างไร เสด็จจะไปแก้ไขคนนั้นก่อน แต่ถ้าจิตใจอ่อนแอ เราไปดูแลขนาดไหนนะมันยิ่งทรุดใจ

กรณีนี้มี นี่หลวงตาท่านเล่าถึงหลวงปู่มั่นใจ หลวงปู่มั่นใจเวลาคนไหนเข้มแข็งพอเจ็บไข้ได้ป่วยท่านจะไปเทศน์เลย นี่ใช้มันมาจากไหน ป่วยมาจากไหน สิ่งต่างๆ ที่มันมา มันเกิดตายๆ นี่มันทุกข์ยากขนาดไหน.. นี่จิตใจบางคนจะเข้มแข็งมาก แต่บางองค์พอไปบอกว่าป่วยมาจากไหน นี่จิตใจอ่อนแอร้องไห้เลย พอร้องไห้แล้วท่านจะกลับมาเลย โอ้โฮ.. นี่จะให้มันเข้มแข็ง ก็จากที่การสอนด้วยธรรมะ ก็การสอนแบบโลก.. การสอนแบบโลกคือการหว่านหาอภัยอรรถต่อกัน

การดูแลรักษาแบบโลก ! การดูแลรักษาแบบโลก เห็นไหม นี่มีแต่ความคิดถึงความผูกพัน ความเอาอกเอาใจกัน.. การดูแลแบบธรรม ! ดูแลแบบธรรมนะ นี่สังฆกรรมมันเป็นอย่างนี้ ข้อเท็จจริงมันเป็นอย่างนี้ จิตใจเรา ถ้าเรารู้จริงเป็นอย่างนี้ จิตใจเราพัฒนาขึ้นมา

นี่พูดถึงคุณสมบัติของผู้ป่วย ถ้าคุณสมบัติของผู้ป่วยบีบ มันก็คุณสมบัติของคนที่คุณดูแล คุณสมบัติของคนที่คุณดูแล เห็นไหม ถ้าเรา.. โทษนะ ถ้าเราโง่กว่าผู้ป่วย ผู้ป่วย นี่ครูบาอาจารย์ท่านป่วยนะท่านยังเทศน์สอนเราอีกนะ เราจะไปดูแลคนป่วย คนป่วยต้องมาดูแลคนไปรักษาคนป่วยนะ

นี่มันอยู่ที่วุฒิภาวะ.. ที่ถามว่าหลวงพ่อกวราจะแนะนำอย่างไร นี่คำว่าแนะนำของเรา นะ เราก็แนะนำให้ดูแล เราจะดูแลของเราละ ถ้าธรรมโอสธ ! ดูแลรักษากันโดยธรรม..

เวลาไปโรงพยาบาล ถ้าเป็นไปโรงพยาบาลไปรักษาโดยธรรม.. รักษาโดยธรรม เห็นไหม ในเมื่อโรงพยาบาลมีอยู่ หมอมืออยู่ ยามีอยู่ทำไมเราจะรักษาไม่ได้ แต่ถ้าไม่เป็นโดยธรรม ไข้ไหม นี่โรงพยาบาลก็หมอมืออยู่ ยามีอยู่ ทุกอย่างมีพร้อม เราเข้าไปนี่ว่ามันจะหายอย่างไร จะหายอย่างไร

เพราะมันเป็นโลกใจ เป็นโลกแล้วเรว่ามันต้องเป็นอย่างที่เราคิดใจ แต่โดยเป็นธรรมไข้ไหม เป็นธรรมก็หน้าที่ของหมอไข้ไหม หน้าที่ของผู้ที่รักษาไข้ไหม โรคภัยไข้เจ็บนี้มันก็เป็นกับเราไข้ไหม แล้วหัวใจเราละ เห็นไหม เราเข้าไปนี่อย่างนี้เป็นธรรม.. ไม่ใช่ว่าเป็นธรรมแล้วจะปฏิเสธหมดเลย อะไรก็ได้ อะไรก็ได้.. ไม่ใช่ซะ เป็นธรรมคือความเหมาะสม !

นี่จังหวะและโอกาส.. กาลเทศะ ! ความเหมาะสม ความสมดุลของมัน ควรและไม่ควรแค่ไหน ถ้าควรและไม่ควรแค่ไหน นี่ตรงนี้ ตรงนี้เป็นธรรม ! ถ้าเป็นธรรมขึ้นมาแล้ว เห็นไหม เวลาไปรักษาก็รักษาโดยธรรม.. ไปรักษาโดยธรรมนะคนไข้ก็สบาย เพราะว่ารู้ที่อยู่ เพราะว่าสิ่งนี้มันเป็นสัจจะ มันเป็นความจริง เป็นผลของวิญญูะ เป็นผลของถนนหลวง เราก็รักษาเราก็ดูแลกันไป

นี่รักษา ถ้าหมอรักษาถ้าไม่มีเวรมีกรรมมาตัดรอนมันก็หาย เวลาหมอไปรักษา หมอก็สบายใจนะ โอ๊ย.. คนไข้คนนี้รักษาง่าย ให้ความร่วมมืออย่างดีเลย คนไข้คนนี้เป็นคนดี โอ๊ยโฮ.. ถ้าหมอไปรักษา คนไข้จะเอาอย่างนั้น จะเอาอย่างนี้นะ นี่รักษาแบบโลก

จะนั่นให้แนะนำอย่างไร.. ถูกแล้ว

๑. ให้ฟังเทศน์ ฟังเทศธรรมะครูบาอาจารย์ ถ้ามีโอกาสนะเขาก็ฟังของเขา เพราะการฟังนี้ ยิ่งวิฤตติขนาดไหน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาป่วย เห็นไหม ให้พระสาวกสัมโพชฌงค์ให้ฟัง เพราะในสัมโพชฌงค์นี้วิจัยในธรรมะ อินทรีย์แก่กล้า.. นี้คอยเตือนแล้วจิตใจมันฟังตามๆ พอฟังตามแล้วมันจะได้เกร็ด

คำว่าได้เกร็ดนะ.. สิ่งนี้ได้ยินอยู่ทุกวัน แต่ขณะที่เราเจ็บไข้ได้ป่วย ขณะที่เราเผชิญอยู่นี้ พอสิ่งนี้มันสะเทือนใจบีบมันจะเกาะ มันมีเกร็ดของมัน.. ถ้ามีเกร็ดของมัน นี่ถ้าฟังเทศน์ทุกวันมันมีประโยชน์ตรงนี้ มีประโยชน์ตรงที่ว่าเราเองเข้าสู่วิฤตติแล้ว เราเอง

จะต้องเดินทางไกลถ้าต้องตาย ถ้าเราไม่ตายเราก็อยู่ของเรา.. นี่ถ้าวิกฤติตาย ! ตายแล้วเราจะมีสมบัติอะไรติดตัวเราไปถ้าไม่ตาย ! ถ้าไม่ตายเราอยู่นี่เราจะอยู่เพื่ออะไร เห็นไหม

นี่ฟังเทศน์ครูบาอาจารย์ เห็นด้วย.. แล้วให้ภาวนาจนวาระสุดท้าย อันนี้มันเป็นเรื่องปกติของเราเลยนะ เรื่องการภาวนานี้ถ้าเรามีสติ ที่ไหนมีสติหลวงตาบอกว่า “ที่ไหนมีสติ มีการกำหนดรู้ ที่นั่นเป็นการภาวนา ! ที่ไหนเดินจงกรม นั่งสมาธิอยู่ไม่มีสติ ที่นั่นไม่ใช่ภาวนา !” ขนาดเดินจงกรมอยู่นะ เดินจงกรมอยู่นี่มันคิดไป จินตนาการไปทั่วโลกเลย อันนั้นไม่ใช่การภาวนา

ฉะนั้นถ้าภาวนาจนวาระสุดท้าย.. เราจะทำสิ่งใดอยู่ก็แล้วแต่ ถ้าเรามีสติ ! เรามีสติเรามีการระลึกที่อยู่ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน

“ภิกษุทั้งหลาย เธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด ! ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงพิจารณาสังขารด้วยความไม่ประมาทเถิด ! ด้วยความไม่ประมาท !”

ฉะนั้นถ้าเรามีสติ เห็นไหม เรามีสติกำหนดคือนั่นคือการภาวนา ฉะนั้นการภาวนา ถ้าเรามีสตินี้มันจะเป็นประโยชน์กับเรา.. ทีนี้เชื่อว่าเวลาให้ภาวนาตลอดจนวาระสุดท้ายใช่ไหม.. ใช่ ! ถ้ามีสติอยู่นี่เราจะเก็บสมบัติเราไปตลอดเลย คุณสิทางโลกเขานะ เขามีเงินมีทองนี่เขามานับเบงก่กันนะว่าเขามีเงินเท่าไร เรามีสติระลึกพุทโธ พุทโธนี่เรานับตั้งค์ พุทโธ พุทโธ พุทโธนี่เรานับคุณงามความดีของเรา เรามีสติ ! เรามีกำหนดรู้ที่อยู่ เราจะนับคุณสมบัติ นับคุณงามความดีของเรา เราจะนับของเราเลย

ทางโลกเขานับเงินนะ มี ๑ บาท ๒ บาท ๓ บาท ๔ บาทเขานับไป เราก็อพุทโธ พุทโธ พุทโธของเราไป.. นี่เขานับเงิน เรานับคุณงามความดีของเรา เรามีสติระลึกถึงถึงความดีของเรา อันนี้คือความดีของเรา ฉะนั้นสิ่งนี้ถึงบอกว่ารักษาโดยธรรม.. รักษาโดยธรรมคือรักษาด้วยความปกติสมคูลของมัน นี่คือการรักษาโดยธรรม !

ให้แนะนำ แนะนำอย่างนี้ เพราะคนป่วยมันมีป่วยหลายระดับ ป่วยหลายชั้นนะ คนป่วยที่จิตใจเข้มแข็ง เราเจออยู่หลวงพ่อบุญพิศ หลวงพ่อบุญพิศเป็นเจ้าของอาวาสอยู่ที่เขาภูกลาง เวลาเจ็บไข้ได้ป่วยไม่มีใครดูแลนะ ทำโลงเอาไว้เองเลยนะ แล้วไปนอนบนโลงนะ กะเวลาตายนี่ให้พลิกตกโลงไปเลย ขนาดนั้นนะ นี่ไม่กวนใครเลย เจ็บไข้ได้ป่วยก็ทำโลง

ไว้ แล้วก็นอนอยู่นั่นละ แล้วก็พยายามจะทำนะ ทำว่าถ้า ! ถ้าเวลาขาดใจก็ให้พลิกตกโลง
ไปเลย อู้ฮู.. คิดขนาดนั้น เห็นไหม

นี่จิตใจคนที่เข้มแข็ง เพราะเห็นเรื่องการเกิด การแก่ การเจ็บ การตายนี้เป็นเรื่อง
ปกติ เรื่องธรรมดา ฉะนั้นเราจะเกิด จะแก่ จะเจ็บ จะตายนี้มันเป็นเรื่องธรรมดา แต่ ! แต่
ว่าเราจะได้มากได้น้อยแค่ไหน เราจะทำคุณงามความดีของเราแค่ไหน เราจะย้อนกลับมา
ว่าเราจะสร้างวุฒิภาวะของใจเราได้มากน้อยแค่ไหน

อันนี้เราเป็นชาวพุทธนะ เราไม่ใช่ว่าจะมีเงินมีทอง มีสมบัติมากอันนั้นจะเป็น
ความสุขไม่ใช่เลย ไม่ใช่ ! เขานับตั้งค์ เรานับพุทโธ เขาได้ตั้งค์ เราได้อริยทรัพย์ เขาได้
ตั้งค์ เราได้คุณสมบัตินี้ดี.. เอาตรงนี้ ! ถ้าเอาตรงนี้ได้นะ เราจะรักษาผู้ป่วยนี้เราจะดูแล
ผู้ป่วยนี้ด้วยความสมบูรณ์มาก คือรักษาโดยธรรม เราจะรักษาโดยธรรม

รักษา ต้องรักษาดูแล เพราะเวลาได้ชีวิตนี้มานี้แสนยาก แล้วได้ชีวิตนี้มา ใน
พระไตรปิฎกเปรียบเหมือนได้เรือมากคนละลำ แล้วต่างคนต่างพายเข้าฝั่ง ต่างคนต่างเข้าสู่
กระแสใจ ถ้าใครเอาเรือเกยขึ้นฝั่งได้ โสคาบัน ก็เข้ากระแส ตอนนีเรือพวกเรามันเคว้ง
อยู่กลางทะเล มันยังหาฝั่งไม่เจอ

ฉะนั้นเราได้เกิดมาหนึ่งชีวิต ร่างกายนี้เหมือนเรือ ๑ ลำ แล้วอยู่ในโอชะ การเกิด
และการตายในวัฏฏะ เราพยายามจะพายกัน เราพยายามจะคัดทางเสือกันให้เรือเราเข้าสู่
ฝั่ง ถ้าเรือเราเข้าสู่ฝั่งได้ เข้าสู่ธรรมะได้เราสบายแล้ว เรามีที่ฝั่งแล้ว เพราะขาดกระแส
แล้วนะมันต้องไปวิมุตติ ต้องไปถึงที่สุดแห่งทุกข์โดยเด็ดขาด

แต่ถ้ายังไม่เข้ากระแส เรือนี้ยังไม่เคยเข้าเกยอยู่ฝั่ง มันจะหมุนอยู่ในกลางทะเล ลม
พัดลมแรง หรือว่าพายุมากน้อยแค่ไหน มันก็จะเป็นเฉพาะเรื่อนั้นต้องเผชิญเอง ถ้าเรา
ยังเป็นปุถุชนอยู่มันต้องเผชิญอย่างนี้ แต่ถ้าเราได้สามารถเอาเรือเราเข้าสู่ฝั่งสู่กระแสได้ ดิน
เหยียบพื้นได้ นั่นคือโสคาบัน แล้วอนาคต ๗ ชาติ อย่างมาก ๗ ชาติ อย่างน้อยแบบพระ
อานนท์ สำเร็จชาตินั้นเลย

ฉะนั้นสิ่งนี้มันเป็นผลของวัฏฏะ ในการดูแลรักษา เราดูแลรักษาโดยธรรม !
รักษาโดยธรรมนะ

ถาม : ๓๐๓. เรื่อง “กราบขอพรให้คุณหลวงพ่อ”

หนูได้ฟังหลวงพ่อบอกเรื่องขออนุญาตพิมพ์หนังสือแล้ว กราบขอพรให้คุณเป็นอย่างสูงที่หลวงพ่อเมตตาให้ธรรมะนอกเหนือจากคำตอบ หลังจากฟังคำตอบของหลวงพ่อ หนูปีติอยู่ ๒ วันเลยคะ

หลวงพ่อ : สาธุ.. จบ ! เขาขอพิมพ์หนังสืออะไร บอกว่าพิมพ์ไปแล้วมันไอนั้น.. ให้เอาที่เราดีกว่า

ข้อต่อไปอันนี้จะยาว แล้วอันนี้เป็นเรื่องที่เราฟังไว้เป็นความรู้เาะ เพราะเขาถามมาอย่างนี้จริงๆ หลายเรื่องมาก แล้วเป็นเรื่องที่ว่า ถ้าเรื่องวินัยนี้มันพูดกันยาก เพราะมันอยู่ที่ว่า อย่างที่พูดเมื่อก็ว่ามีบุญมากขนาดไหน มีบุญหมายถึงเกิดมาแล้วพบครูบาอาจารย์ที่ดี แล้วพบสังคมที่ดี มันจะทำให้พวกเรานี้ เหมือนเรามีการศึกษาสถาบันไหน สถาบันนั้นให้การศึกษาเราดี เราจะมีวุฒิภาวะ ถ้าสถาบันไหนให้การศึกษาเราโดยความอ่อนด้อย เราไปศึกษาแล้วมันก็จะได้ความรู้มาแบบไม่ชัดเจน

ถาม : เรื่อง “ขอความรู้เกี่ยวกับปรมัตต์ที่พระฉันในเวลาวิกาล”

๑. ขอความรู้เกี่ยวกับปรมัตต์ เรื่องยาที่อนุญาตให้พระฉันหลังเวลาวิกาลนั้น ในพระวินัยเท่าที่ฟังจากครูบาอาจารย์ว่า สิ่งต่อไปนี้คือ สมอ มะขามป้อม ใบส้มลม น้ำอ้อยคั้น น้ำรากบัวคั้น น้ำหมากเม่า อนุญาตให้พระฉันได้.. ปัจจุบันเริ่มมีสิ่งแปลกๆ นอกเหนือจากที่กล่าวแล้วว่าพระฉันในเวลาวิกาลได้ เช่นสาหร่ายโนริ เนยกวน วาซาบิ (ผงสีเขียวรสเผ็ดที่รับประทานกับปลาดิบของญี่ปุ่น) ลูกพรุน เมล็ดทานตะวัน ลูกหยีกวน ลูกท้อจีน สมอจินดอง ชา กาแฟตรีอินวัน (เขาวานะ) เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งไม่มีกล่าวไว้ในพระไตรปิฎก ถ้าเช่นนั้นใครเป็นผู้กำหนดว่าสิ่งเหล่านี้พระฉันได้หรือไม่ แล้วเราจะรู้ได้ชัดเจนอย่างไรว่าถูกต้องเพราะมันนอกเหนือจากพระธรรมวินัย

อนึ่ง ปัจจุบันนี้หลายวัดในเมืองสังน้ำข้าวโพด น้ำเต้าหู้ไปถวายพระในตอนเย็น ก็มีให้เห็นเป็นประจำจึงงงเข้าไปใหญ่ อย่างนี้คนถวายจะบาปหรือเปล่านั้น

หลวงพ่อก : เฮ้อ.. มันจะต้องทะเลาะกับพระอีกแล้วแหละ ถ้าเราศึกษาในพระไตรปิฎก สิ่งที่ในพระไตรปิฎกนี้ ในพระไตรปิฎกเริ่มต้นนะ ถ้าคนที่เจตนาดี.. เราพูดอย่างนี้บอกว่าเวลาวินัยยังไม่บัญญัติ เห็นไหม พระที่สมัยพุทธกาล เริ่มต้นนี้ ๖๑ องค์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ ไปเทศน์เอาปัญญาจักกีย์เป็นพระอรหันต์ ไปเทศน์พระยสะนี้ ๕๕ ทั้งพระยสะเป็น ๕๕ ปัญญาจักกีย์.. ปัญญาจักกีย์แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็น ๖๑ เป็นพระอรหันต์หมดเลย ยังไม่ได้กำหนดธรรมวินัยอะไรเลย

“ภิกษุทั้งหลาย เธอกับเราพ้นจากบ่วงที่เป็นโลกและเป็นทิพย์ จงไปอย่าช้อนทางกัน.. โลกนี้เขาเร่าร้อนนัก !”

ตอนนั้นไม่มีวินัยเลย ยังไม่มี.. สมัยนั้นยังไม่มีวินัยเลย แล้วพอไม่มีวินัยใช้ไหม พอพระพุทธเจ้าบัญญัติวินัยขึ้นมา บัญญัติวินัยเพราะพระจุนทะเห็นเวลาคนศาสนาอื่น เวลาศาสดาเขาตายแล้วมันแตกกระสานซ่านเซ็น ก็มาปรารภกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่านี่เห็นสิ่งนั้นๆ มา มันไม่ดีเลย มีเหตุการณ์จะป้องกันอย่างไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก จะป้องกันได้ด้วย “ธรรมวินัย” ด้วยการบัญญัติวินัยคือข้อบังคับ ถ้าอยู่ในข้อบังคับนั้น ข้อบังคับคือกฎหมาย ถ้ามีกฎหมายนี้ทุกอย่างต้องเข้าระบบของกฎหมาย ถ้าคนทำผิดจากกฎหมายก็คือผิด

ฉะนั้นพระจุนทะบอกให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกบัญญัติไม่ได้ บัญญัติไม่ได้เพราะอะไร เพราะบัญญัติกฎหมายขึ้นมาโดยที่ไม่มีเหตุไม่มีผล ไม่มีสิ่งใดบัญญัติไม่ได้ รอจนกว่ามีพระทำผิด พอมีพระทำผิด วินัยทุกข้อที่เราถือกันอยู่นี้มีพระต้นบัญญัติ ต้นบัญญัติคือคนนั้นทำขึ้นมาก่อน พอทำขึ้นมาเสร็จแล้วเขาไปฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็บอกว่าบัญญัติวินัย ถ้าทำอย่างนี้ถือว่าผิด แต่ผู้ที่ต้นบัญญัติไม่ผิดแต่มีกรรม

ต้นบัญญัติคือทำครั้งแรกที่ยังไม่มีกฎหมายนี้ไม่ผิด แต่พอมีบิ๊บ มีเหตุการณ์ขึ้นมา บิ๊บพระพุทธเจ้าก็บัญญัติๆ ไว้ ทีนี้พอมีบัญญัติบิ๊บ คนทำผิดซ้ำเขาเรียกอนุบัญญัติ เห็นไหม อย่างเช่นว่า อย่างนี้เป็นอาบัติปาจิตตีย์ ถ้าทำอย่างนี้ทำอีกเป็นอาบัติปาจิตตีย์.. มี

บัญญัติ มีอนุบัญญัติ คือบัญญัติซ้ำ บัญญัติให้ละเอียดเข้าไป ละเอียดเข้าไป บัญญัติมาเรื่อยๆ

ฉะนั้นพอบัญญัติขึ้นมา เห็นใหม่ นี่ก็วินัย แต่เวลาธรรมนี้ละเอียดมากกว่านั้น เพราะธรรมไม่มีอาบัติใจ คำว่าธรรมไม่มีอาบัติคืออะไร คือความคิดใจ.. ความคิดเวลาปฏิบัติ เวลาเราปฏิบัติจิตเราสงบแล้วเราใช้ปัญญา เห็นใหม่ โทษนะ ความคิดนี้ทุกคนปิดกันไม่ได้ใช่ไหม นี่เราก็คือเรื่องอะไรร้อยแปดเลย เราคิดอะไรแบบที่ว่า ถ้าเป็นการปฏิบัติโดยกิริยาโดยพระนี่ผิดหมด แต่เวลาความคิดนี้มันคิดเหมือนเราฝันเลย เราฝันในเรื่องที่ลึกลับมหัศจรรย์ต่างๆ นี่เป็นอาบัติใหม่.. ไม่เป็น นี่ก็ธรรม

ฉะนั้นบอกว่าในพระไตรปิฎกบัญญัติว่าสมอ มะขามป้อม ใบส้มลม น้ำอ้อยคั้น น้ำรากบัว นี่ให้พระฉันได้.. แล้วสาหร่ายโนริ เนยกวนนี้มันไม่มี แล้วลูกพรุน เมล็ดทานตะวันอย่างนี้มันไม่มี ไม่มีแล้วพระฉันได้อย่างไร

นี่ก็คำว่าพระฉันได้หรือฉันไม่ได้มันอยู่ที่มหาปเทศ ๔ ! มหาปเทศ ๔ นะ สิ่งใดที่พระพุทธเจ้าบัญญัติ บัญญัติแล้วนะ แล้วสิ่งใดที่ไม่ได้บัญญัติ แต่ถือให้เข้ากับบัญญัติได้ สิ่งนั้นถือให้เป็นบัญญัติ.. สิ่งใดที่ไม่ได้บัญญัติ แล้วมันเข้ากับบัญญัติไม่ได้ ถือไม่ให้บัญญัติ

อย่างที่ว่าพวกเมล็ดทานตะวัน พวกต่างๆ นี่เขาบอกว่า.. อันนี้พูดเข้าไปมันก็เหมือนกับ แหม.. ก็หลวงพ่อก็ค้นอยู่ หลวงพ่อก็คงบอกว่าลูกสิ ก็หลวงพ่อก็ค้นเมล็ดทานตะวันเหมือนกันใช่ไหม ถ้าเราบอกว่าเมล็ดทานตะวันฉันไม่ได้หลวงพ่อก็คงต้องผิคนะสิ.. ทีนี้หลวงพ่อก็ค้นเวลาพูดนี้ เราจะบอกก่อนว่าเราพูดไปนี่เขาจะหาว่าเข้าข้างกันใจ

เมล็ดทานตะวัน หรือว่าไอ้ลูกหยีนี้นะเราว่าไม่ได้ ลูกท้อ สมอจีน เห็นใหม่ สมอก็คือสมอ เพราะคำว่าสมอนี้มันอยู่ ๓ ประเภท สมอไทย สมอจีน สมอพิเภก สมอนี้มีอยู่ ๓ สมอ.. แม้แต่สมอนี้เรายังไม่รู้จักสมอเลย แล้วบอกสมอฉันได้หรือฉันไม่ได้ แล้วสมอนี้สมอดอง เห็นใหม่ มันก็เหมือนมะขามป้อมดิบ มะขามป้อมดอง ทีนี้มะขามป้อมกวนละ มะขามป้อมเชื่อมละ อ้าว.. ฉันได้ไหม เดียวนี้มีมะขามป้อมเชื่อมแล้ว มะขามป้อมใส่สี อ้าว.. กินได้ไหม

มันอยู่ที่เจตนา นี่เวลามีปัญหาอย่างนี้นะเขาไปตามหลวงตา หลวงตาท่านฉลาดมาก หลวงตาบอกว่าถ้าฉันได้หรือไม่ได้ หลวงตาบอกว่าฉันไม่ได้ ถ้าฉันนี้บอกว่าฉันไม่ได้มันนะ ฉันไม่ได้เพราะอะไร ฉันไม่ได้เพราะว่าไปบำรุงปอบ คือว่าปอบคือกิเลส ท่านบอกฉันไม่ได้เพราะมันบำรุงกิเลส อะไรที่มันฉันแล้วหรือทำแล้วโดยที่เราไม่สบายใจเราคิดว่านะ.. เพราะถึงเลสงสัยนี้เป็นอาบัติ ถ้าเราถือว่าสิ่งนี้มันเป็นการถึงเลและไม่ควรเราไม่ควรฉันแล้ว

นี่มันจะบำรุงปอบไป แต่ถ้าปอบเรามันตัวใหญ่ไซ้ไหม นั่นก็ฉันได้ นี่ก็ฉันได้ ฉันไปบำรุงปอบ บำรุงความอยากไป บำรุงความอยาก.. ทีนี้ว่าวินัยมันผิดใหม่ ! วินัยมันผิดใหม่ วินัยผิดปั๊บคือนักกฎหมาย เพราะวินัยเป็นกฎหมาย กฎหมายต้องบัญญัติตามกฎหมายเลย ผิดคือผิด ถูกคือถูก

ผิดก็ต้องผิด ! ฉะนั้นเวลามันผิดก็ต้องผิดแล้ว สิ่งอย่างอื่น เห็นใหม่ เพราะในวินัยนี่นะคือผู้ที่เป็นครูบาอาจารย์เราไง เราถึงบอกว่า ถ้าใครอยู่กับครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์เรามีวุฒิภาวะ ครูบาอาจารย์เราเป็นพระที่คือนี่นะ ไม่บำรุงปอบนี่นะ ท่านจะมีความชำนาญ เพราะเป็นครูบาอาจารย์เราอนิสัยไซ้ไหม เพราะท่านจะมีประสบการณ์มากกว่าเรา แล้วท่านจะมีครูบาอาจารย์ผ่านเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นมา

อย่างเช่นเขาบอก อย่างเช่นว่าเนยกวนนี้เนยกวนฉันได้หรือ.. เขาเขียนมาว่าเนยกวนฉันได้หรือ เนยกวนนี้มันไปเข้ากับน้ำผึ้ง น้ำอ้อย.. น้ำผึ้ง น้ำอ้อยอยู่ในนิสศักดิ์ปาจิตตีย์ น้ำผึ้ง น้ำอ้อย แต่เดิมพระพุทธเจ้าบัญญัติน้ำอ้อยนี้ไม่มีอายุนะ น้ำอ้อยคือน้ำตาลนี่ฉันได้ตลอดชีวิตเลย แต่เดิมน้ำอ้อยนี้ฉันได้ตลอดชีวิต ทีนี้มีพระองค์หนึ่งไปแบบว่าชาวบ้านเขาเจ็บไซ้ได้ป่วย โทษนะ ผิเข้านี้แหละ พอผิเข้าแล้วนะใครก็เอาไม่อยู่ พอพระองค์นี้ไปก็ไปช่วยไป ช่วยแล้วเขาก็ศรัทธามาก พอศรัทธามากเขาก็ตามมาที่วัดนะ

แล้วสมัยโบราณไซ้ไหม น้ำผึ้ง น้ำอ้อยสมัยโบราณนี้เป็นอาหารที่เลิศที่สุดนะ โดยธรรมชาติ เทคโนโลยีไม่มี การถนอมอาหารยังไม่มี การทำอาหารที่ว่าเป็นประโยชน์ขึ้นมายังไม่มี แต่ไอ้พวกเนยสมัยโบราณเขาทำกันได้แล้วไง เขาก็เอาน้ำตาลมาถวายเป็นแล้ว ทีนี้เขาถวายเป็นอะไรไซ้ไหมก็แฉวนไว้ๆ แล้วมดมันขึ้น พระพุทธเจ้าเดินผ่านไป ผ่านกุฏินั้นไป

“นี่กุฎิใคร ! นี่กุฎิใคร.. แล้วทำไมเอามาแขวนไว้ขนาดนี้”

มดมันมาขึ้น นี่เห็นไหมมันเหมือนกับบารุงปอบ เลยบัญญัติว่าน้ำอ้อยได้ ๗ วัน คือรับไว้ให้ฉันภายใน ๗ วัน จะเก็บแขวนไว้แบบนี้ไม่ได้มันเยอะเกินไป นี่ในวินัยนะ.. พูดถึงเราศึกษาวินัยก็ศึกษาวินัยนะ วินัยนี้มันอยู่ในธรรมก็มี ในธรรมหมายถึงว่าสมควรหรือไม่สมควรไป อย่างเช่นอย่างที่ไปแขวนไว้มันมันจะมีอะไรนะ มีมด มีพวกสัตว์เข้ามากิน ฉะนั้นพระถึงเก็บอาหารไว้ที่กุฎิไม่ได้ มันเป็นอะไรนะ..

หลวงตาพูดบ่อย บาลีเราไม่ค่อยได้ แต่ห้ามเก็บอาหาร ไว้ที่กุฎิ ห้ามทำอาหารที่กุฎิ ไม่ได้หมด ! ต้องไปทำเป็นที่ส่วนกลาง เหมือนโรงครัว โรงของกลางนี่แล้วเอาไปเก็บไว้ที่นั่น ห้ามเก็บไว้ที่กุฎิ.. แล้วที่นี้ไอ้พวกน้ำผึ้ง น้ำอ้อยก็เหมือนกัน แต่เดิมไม่มีอายุ แต่เพราะพระได้มาแล้วบริหารไม่เป็น พระพุทธเจ้ามาตรวจเจอ พระพุทธเจ้าเลยบัญญัติไว้ให้เหลือ ๗ วัน

แล้วที่นี้น้ำผึ้ง น้ำอ้อย เนยใส.. เนยข้น เนยใสมันมี เนยข้น เนยใสนี้ก็เก็บได้ ๗ วัน ที่นี้เนยข้น เนยใส นี่น้ำมัน.. เพราะสมัยโบราณเขาใช้น้ำมัน เคี้ยวนี้เขาใช้น้ำหอมขวดละเป็นล้านๆ แต่สมัยก่อนเขากวนน้ำมันกันเองไง แล้วพระจะใช้น้ำมัน มันมีโรงไฟมีอะไรต่างๆ ความอยู่เป็นปกติที่เราใช้เทคโนโลยีกันอยู่ที่นี่ สมัยโบราณมันไม่มี สมัยโบราณมันไม่มีนี้บัญญัติในสมัยนั้น สมัยนั้นจะมีโรงไฟ จะมีน้ำมัน เพราะคูศิตความเป็นอยู่ของคนอินเดียสมัยนั้นมันก็ยังใช้อย่างนั้น

ฉะนั้นคำว่าเนยกวนได้ไหม อะไรได้ไหม.. นี่เพราะโยมไปดูเฉพาะตัวอักษรไร ตัวอักษรมันเขียนไว้แบบนี้ไง แต่เนยใส เนยข้นมันมีอยู่ในนิสัคคีย์ปาจิตตีย์ มันอยู่ในนิสัคคีย์คือความเก็บวัตถุไร วัตถุที่เก็บได้กี่วัน เก็บได้อย่างไร.. วัตถุนั้นเป็นนิสัคคีย์ ผู้เก็บผู้ทำนั้นเป็นปาจิตตีย์

ฉะนั้นสิ่งนี้มันมีอยู่ แต่นี่คนถาม เวลาคนถามนี่อยู่.. พระเขาทำนั้นก็ผิด พระเขาทำนี้ก็ผิด แต่คนถามมันก็ไม่รู้ว่าในตำรามีว่าอะไร.. ที่นี้ประเพณี เห็นไหม อย่างเช่นน้ำข้าวโผด น้ำเต้าหู้อะไรนี่ ไอ้แบบนี้เพราะในตำราว่าอย่างนี้

“สิ่งใดเลี้ยงทารกได้ สิ่งนั้นเป็นอาหาร”

คำว่าอาหารนะอาหารแรมคืนไง อาหารที่ฉันใช้ใหม่ แต่ถ้าเป็นปรมัตถ์ ยาปรมัตถ์ .. ยาปรมัตถ์นี้มันฉันได้ภายใน ๗ วัน อย่างเช่นยา ยานี่นะยาธาตุ ยาธาตุมีส่วนผสมของ น้ำตาลใหม่ ยาธาตุมีส่วนผสมของน้ำตาล มีส่วนผสมของแป้ง แป้งเป็นอาหารใหม่ กิน ยาดลอดชีวิตนี้ อย่างพาราฯ นี่เก็บได้ตลอดชีวิต พาราฯ นี่ผสมด้วยแป้งหรือเปล่า.. ผสม แล้วถ้าผสมนี้เขาถือว่าเป็นอาหารใหม่ ถ้าเป็นอาหารก็กินพาราฯ แทนข้าว มันก็ไม่ได้ เห็นไหม นี่ถ้ามันเถรตรงกินไป การตัดสินใจวินัยโดยเถรตรง ไม่ได้

คำว่ายา ! คำว่ายานะ อย่างเช่นยาลูกกลอนนี่ ถ้าพระเราทำยาผสมด้วยน้ำผึ้ง พระ เป็นคนทำ พระเป็นคนประกอบขึ้นมา คนประกอบขึ้นมา เวลาเราเอามาแต่ละส่วนแล้ว เราเอาประกอบกันเป็นยาขึ้นมา ให้นับสิ่งที่อายุสั้นที่สุดก็คือน้ำผึ้ง ๗ วัน แต่ถ้าสมมุติ โยมซื้อยาลูกกลอนมาถวายเรา เราถือว่าอย่างนี้ตลอดชีวิตเพราะถือว่ายา เราถือว่ายานะ แต่ถ้าภิกษุประกอบขึ้นมาเอง เพราะเราเป็นคนทำ มันเป็นส่วนผสมที่เขาเอามา เห็นไหม อย่างเช่นอาหารนี้ อาหารตอนเช้าขึ้นมา

นี่เขาบอกนะอย่างเช่นหลวงปู่มั่นท่านบิณฑบาตมามีน้ำผึ้ง น้ำผึ้งนี่เขาใส่ถุงมา หลวงปู่มั่นบอกว่าอาหารตอนเช้านี้เป็นอาหารได้แก่ชั่วกาล.. ชั่วยาม ยาวชีวิต.. สัตตาหกาลิก ยาวชีวิตคือตลอดชีวิตไง แต่ไอ้สิ่งที่บรรจุมามันอยู่ในถุงนี้ มันไม่ระคน.. มันไม่ระคนอย่างเช่นน้ำตาลนี่ฉันได้ ๗ วัน หลวงปู่ปลื้มท่านอยู่ด้วยไง ท่านก็บอกว่า อู๋ อู๋.. มหาครูบาอาจารย์นี่นะ ก็นึกว่ามหาครูบาอาจารย์ที่ฉลาด ทำไมครูบาอาจารย์มันไม่ฉลาดล่ะ เพราะว่าสิ่งนี้บิณฑบาตมาแล้วก็ถือว่าเป็นอาหาร

เถรตรงไง บิณฑบาตมาแล้วตอนเช้านี้เป็นอาหารใช้ใหม่ แล้วมาแยกไปฉันเป็น สัตตาหกาลิกได้อย่างไร หลวงปู่มั่นท่านก็ภวานาของท่าน ท่านเห็นของท่านนะ เช้า ขึ้นมานี่วัดแตกเลย “ใครมันมีปัญญาวะ ! ไอ้ผู้เฒ่ามันโง่แน่ ไอ้พวกนี้มันไม่มีปัญญา หา ว่าผู้เฒ่าไม่ฉลาดไง ใครเป็นคนคิดอย่างนั้น ! ใครเป็นคนคิดอย่างนั้น !”

สุดท้ายแล้วก็ต้องยอมรับสภาพ ท่านก็เทศน์ไว้ว่าสิ่งที่เราได้มา ตอนเช้า บิณฑบาตมานี้ใช้! มันในช่วงยามของอาหาร แต่มันไม่ระคน มันคนละสัดส่วนกัน เจตนาเราให้ ๗ วันก็ได้ ถ้าเจตนาของเรา เพราะกาลิกมันไม่ระคน.. แต่ถ้ากาลิกระคนก็

เหมือนกับที่เราผสมยาเอง ถ้ากาลิก ระคน.. กาลิกระคนกันต้องนับสิ่งที่อายุสั้น นี่พูดถึง กาลิกแล้วนะ !

แต่คำถามนี้ จะตอบ.. เขาเรียกกรรมและวินัย ถ้าจะตอบเรื่องวินัยมันก็ต้องชัดเจน ตามกฎหมาย ทีนี้คำว่าวินัยนี่นะ เดียวนี้เราจะคุยกับพระบ่อย บอกแต่เดิมพวกเรา ตัดสินวินัยได้ง่าย เพราะจะรู้ว่าของสิ่งนั้นมันเป็นเช่นใด เพราะมันเป็นของเนื้อๆ แต่ ในปัจจุบันนี้การถนอมอาหาร แล้วการทำอาหารนี่นะ คุณเดี๋ยวนี้อาหารนะเขาผสมกัน เห็นไหม อย่างเช่นเวลาโยมซื้อน้ำผลไม้มา ถ้าเป็นน้ำส้มน้ำอะไรเราก็ฉั่น แต่เดี๋ยวนี้มันมี น้ำผลไม้รวม มันมีแครอท มันมีอะไรนี่ แล้วจะฉั่นได้หรือไม่ได้ละ แต่ความจริงแล้วนะ มันก็เหมือนน้ำผลไม้ที่นั่นแหละ น้ำผลไม้เพราะมันพาสเจอไรซ์มาแล้ว

คือว่าสิ่งที่ป็นน้ำปานะนี้ต้องฉั่นช่วยยามเพราะว่ามันจะเป็นเมรัย สมัยก่อน เทคโนโลยีมันยังไม่มีส่วนไหน น้ำผลไม้คั้นเก็บไว้ชั่ววันหนึ่งนี่มันจะหมักแล้วเป็นเมรัย ภิภษฉั่นเมรัย ฉั่นสุราเมระยะ มัชชะ ปะมาทัฏฐานา.. เข้าบาติเราเสร็จทุกที (หัวเราะ)

นี่มันเข้าสู่สุรา เข้าเมรัย แต่พูดถึงพาสเจอไรซ์แล้วมันเป็นเมรัยใหม่ แต่เราก็ยังถือ แบบเถรตรงนิดหน่อยว่าสิ่งนี้เป็นน้ำผลไม้คั้น เราน้ำผลไม้รวมเราก็แยกไว้ แต่ถ้าเป็น น้ำส้ม น้ำส้มที่ไม่มีเนื้อนี่เราก็แยกกัน ไป เห็นไหม

เราบอกว่าการตัดสินวินัยนี้ เพราะเทคโนโลยีมันเจริญขึ้นมา วิทยาศาสตร์มัน เจริญขึ้นมา ทีนี้สิ่งใดมาเราก็ต้องตั้งใจของเราไว้ว่าอย่าบำรุงปอบ อย่าเข้าข้างตัวเอง อะไร สมควรและไม่สมควร.. ถ้าสมควร แม้แต่กฎหมายข้อเดียว นักกฎหมายก็ยังตีความ กฎหมายกันจนแบ่งฝักแบ่งฝ่าย แล้วสิ่งนี้มันก็เป็นกรรมและวินัย แล้วอยู่ที่มุมมอง อยู่ที่ ความเห็นของตัวว่าอันนี้มันถูกหรือมันผิด

ฉะนั้นสิ่งที่ว่าสิ่งใดใช้เป็นอาหารเลี้ยงทารกได้ สิ่งนั้นคืออาหาร.. สิ่งใดใช้เลี้ยง ทารกไม่ได้ เลี้ยงทารกไม่ได้ เห็นไหม แล้วมันต้องเข้ากับกรรมวินัยนี้ด้วย ฉะนั้นเวลา ตัดสินเรื่องวินัยแล้ว เรื่องวินัยนี้เราจะตัดสินกันไม่ได้.. ตัดสินได้ ! แต่ทุกคนจะเข้าข้าง ตัวเอง เราจะต้องไปดูในสุดตันตปิฎก ในสุดตันตปิฎกมันจะไปสรุปเอาที่ว่าการกระทำ

อย่างเช่นว่าพระถือผ้า ๓ ผืน ถือผ้า ๓ ผืนนะ ผ้าบังสุกุลหมายถึงปาน ฝ่าย ไหม
 ขนสัตว์ เปลือกไม้ระคนกัน นี่ถือเป็นผ้าบังสุกุล ถ้าเกินจากนั้นไม่ถือเป็นผ้าบังสุกุล แล้ว
 ถือผ้า ๓ ผืนมันก็มีอยู่ในสุดตันตปิฎก ภิกษุไปไหนมันก็มีผ้าครองใช้ไหม แล้วก็ยังมีผ้าอีก
 ชุดหนึ่งเทินไว้บนหัว ไปดูในพระไตรปิฎกสิ พระพุทธเจ้าบอกว่าทำไมเขามักมากใจ แต่
 พระพุทธเจ้าอนุญาตไหม อนุญาตให้ถือผ้าเกิน ๓ ผืนไหม.. อนุญาต แต่อนุญาตให้
 อธิษฐานว่า “บริขารโจล”

นี่บริขารโจล ! โจลคือโจรง โจละโจลิ่ง.. อุตตะราสังคัง อะธิฏฐามิ อันตะระ
 วาสะกัง อะธิฏฐามิ.. ประริขาระโจลานิ อะธิฏฐามิ ภิกษุไม่ได้พินทุ อธิษฐาน ห่มเป็น
 อาบัติปาจิตตีย์ ภิกษุสะสมผ้าเป็นอาบัติปาจิตตีย์ ผ้าที่ได้มาตั้งแต่ ๔ นิ้วถึง ๘ นิ้วขึ้นไป
 ต้องทำวิกัปเป็นของเจ้าของ เพื่อไม่ให้มันเกิดจินตนาการใจ ถ้าเราได้ผ้ามานะ เราจะตัด
 ดุงขาด เราจะตัดดุงขาด มันคิดทั้งวันเลย ! แต่พอมันคิดกลับไป ไม่ใช่ของมึงนะ คนอื่นมี
 ส่วนร่วมด้วย จะทำอะไรต้องขอเขา

ฉะนั้นภิกษุจะเก็บผ้าไว้ได้ไม่เกิน ๑๐ วัน แต่ถ้าเขามาถวายเป็นกองกลางสงฆ์
 สงฆ์เก็บไว้เป็นส่วนกลางไม่นับเวลา เหมือนอาหารที่มาถวายนี้ ถ้าวายปับถึงเพล
 หมดอายุ แต่ถ้ามาวางปับ หรือเอาเก็บไว้ในคลังปับยังไม่ได้ถวาย มันยังไม่เข้าสู่การ
 บริหาร ยังไม่นับเวลา นี่ก็เหมือนกัน เพราะการนับเวลา.. นี้พูดถึงสุดตันตปิฎกและวินัย
 กับธรรมนะ

โธ่ ! เหนื่อยเลย (หัวเราะ) เพราะว่าถ้ามันตัดสินนี้มันตัดสิน โดย.. มันก็เหมือนถ้า
 เป็นทางกฎหมายเขาจะบอกว่า ผู้ที่จบกฎหมายใหม่ก็อ่านตีความกฎหมายเป็นกฎหมาย
 เนาะ แต่ถ้าผู้ที่มีประสบการณ์ กฎหมายนี้มันจะมีที่มาที่ไป แล้วจะซัดเข้าสู่กฎหมายข้อใด
 แล้วจะไปขัดแย้งกับกฎหมายข้อใด ผู้ที่มีประสบการณ์กฎหมาย ผู้ชำนาญการเขาจะรู้ว่า
 กระบวนการจะจบสิ้นกันที่ไหน

ธรรมและวินัย เห็นไหม นี่วินัย.. แต่ธรรมะ ธรรมในสุดตันตปิฎก ที่อย่างเราพูด
 ถึงเรื่องผ้าเรื่องอะไร นี่ไปอ่านในพระไตรปิฎกอ่านเรื่องวินัยมันก็ตัดสินอย่างนั้นๆ แต่ทำ
 อย่างไร พอไปดูในสุดตันตปิฎกใจ เพราะพระไปไหนพระพุทธเจ้าจะเทศน์ใจ อันนี้ผิด
 อันนั้นถูก อันนี้ผิดอันนั้นถูก เราก็ซัดที่สุดตันตปิฎกมาเข้ากับวินัยปิฎก เทียบเคียงกัน

นี่เวลาเรารื้อค้นของเราเนาะ เราดูพระไตรปิฎกมาแล้ว ทีนี้เวลาเราดูในพระไตรปิฎก วินัยว่าอย่างนั้น บางที่ยังงอยู่ พอมาอ่านสุดตันตปิฎกปั๊บ พอไปเจอข้อไหนที่มันเข้ากันได้ มันเข้ากันได้มันจะชี้แจงเลยว่าอย่างนี้ควร อย่างนี้ไม่ควร อย่างนี้ทำได้ อย่างนี้ทำไม่ได้ แต่มันอยู่ในสุดตันตปิฎก

ฉะนั้นอย่างที่ว่า สิ่งที่ว่ามะขามป้อม สมอนี่ชัดเจน ! แต่พอมาเป็นลูกพรุน เมล็ดทานตะวัน ลูกหยีกวิน ลูกท้อจินดอง สมอจินดอง อันนี้มันเป็นยาหรือเปล่านั้น แล้วสิ่งใดพิสูจน์กันนะคำว่าเป็นยาหรือไม่เป็นยา แล้วอยู่ที่ครูบาอาจารย์ท่านจะวินิจฉัย.. ฉะนั้นหนูก็เลยงงเลยละ คนที่ถวายเป็นบาปหรือเปล่านั้น

เราก็ถวายเป็น พระก็ต้องรู้ธรรมวินัยด้วย อย่างเช่นของถวายเป็น บางทีนะเขาห้ามถวายเป็นของกลางกินเขาว่าเป็นบาปนะ ต้องถวายเป็นกลางวัน เห็นไหม มันเป็นการเชื่อ.. ฉะนั้นโยมจะถวายเป็นพระก็ต้องบอก หรืออย่างเช่นที่มานี้ ถ้าลูกศิษย์กรรมฐานมา ส่วนใหญ่แล้วเขาจะวางบนโต๊ะเลย ที่มาหาเรานี้ละ ถู่ว่าถวายเป็นน้ำใจแล้ว แล้วพระจะบริหารเอง ถ้าอยากใช้ก็ให้มาประเคนที่หลัง

แต่ถ้าเป็นเถรตรงมานี้ไม่ได้ ไม่ได้ถวายพระเขายังไม่ได้ทำบุญ จะยึดใส่พระให้ได้ พอยึดใส่พระปั๊บมันก็ไม่ได้กินเลยละเพราะมายึดใส่ตอนบ่าย อาหารมาประเคนตอนบ่ายก็ถือเอาไว้แจกญาติโยมก็แล้วกัน ด้วยความทูล ด้วยความอยากได้บุญของเขา แต่เขาไม่รู้หรือว่าเขาทำให้ของๆ เขานั้นเสียหาย แต่ถ้าเขาศึกษา เขามาวางไว้โดยที่เหมือนกับไม่ได้ถวาย เขาจะได้ประโยชน์เต็มร้อยเลย เพราะพระจะบริหารให้สิ่งนั้นเป็นประโยชน์ขึ้นมา แต่ถ้าเขาบอกว่าต้องถวายเลย แล้วให้พระเลยเดี๋ยวมันจะได้บุญมาก ไม่ได้ถวายไม่ได้ ยึดใส่พระเลย พอพระไม่รับก็ อู้อู้อู้อ.. โกรธมาก พระอะไรบวชมาแล้วของแค่นี้ก็ติด ของแค่นี้ก็ยังอยากได้

โอ๊ย.. เวิร์กกรรม นี้วุฒิภาวะของคน เห็นไหม ถ้าไม่ศึกษานะมันเป็นอย่างนี้ นี่เราถึงบอกว่าจะบาปหรือเป็นบุญ.. อันนี้เป็นบาปหรือเป็นบุญเราศึกษาก่อนสิ เห็นพระทำแล้วเรามาพิจารณาว่าถูกหรือผิด อย่าเพิ่งคิดว่าสิ่งนั้นถูกหรือสิ่งนั้นผิด ให้เราไปรื้อค้นค้นหาว่าที่พระนั้นทำนั้นมันมีที่มาที่ไปอย่างไร ทำไมถึงทำอย่างนี้ ใครเป็นคนสอนมา เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์เราถึงบอกว่าหลวงปู่่มั่นสอนมา

เรามีครูมีอาจารย์ ครูบาอาจารย์ท่านรื้อค้นท่านศึกษา แล้วท่านสั่งสอนมา แล้วเราถือธรรมวินัยของท่าน เราถือนิสัย เราได้ฝึกได้ฝนมาจากครูจากอาจารย์ แล้วครูบาอาจารย์ที่ท่านบอกแล้วเราก็มารื้อค้นในพระไตรปิฎก ในพระไตรปิฎกว่าไว้อย่างไร เรารื้อค้นในพระไตรปิฎกเราก็มารู้ว่าเราถูกต้องๆ นี่เรามองตรงตรงเกินไป เรามองเฉพาะส่วน แต่ครูบาอาจารย์ท่านผ่านมาทั้งชีวิต ท่านได้ศึกษาธรรมและวินัยมา แล้วท่านได้ปฏิบัติมา แล้วท่านมีครูบาอาจารย์คอยชี้แนะมา มันตรวจสอบกัน มันตรวจสอบกัน ทำกัน จนกว่าที่ท่านทำ

ฉะนั้นสิ่งนี้เป็นสัมมาทิฐิที่ถูกต้องนะ แต่ที่ผิด ที่ทำผิดที่ทำแล้วไม่เอาไหน คือทำเห็นแก่ปากแก่ท้อง คือเพื่อบำรุงปอบ อันนั้นเราไม่พูดถึงนะ ไอ้พวกที่บำรุงปอบ บำรุงปอบนี่เรื่องของเขา

ข้อ ๒ นี้ยุ่งเลยละ..

ถาม : ๒. มีพระชื่อดังรูปหนึ่งมักจะแสดงธรรมเทศนาเกี่ยวกับพุทธพจน์และการสวดปาติโมกข์ ว่าตามพระไตรปิฎกพระพุทธรเจ้าทรงบัญญัติศีลของพระไว้ ๑๕๐ ข้อ ไม่ใช่ ๒๒๗ และกำหนดให้พระสวดปาติโมกข์เพียง ๑๕๐ ข้อ จึงอยากขอให้ท่านอาจารย์โปรดกรุณาให้ความกระจ่างในเรื่องนี้ จะเกิดประโยชน์แก่มหาชนชาวพุทธเป็นอย่างยิ่ง เพราะได้ยืมแล้วทำให้สับสนและเกิดความไม่แน่ใจ

หลวงพ่ : เฮ้อ ! อันนี้เราไม่พูดมากนัก เราจะบอกว่าทำสิ่งใดก็แล้วแต่ ถ้ามันทำกันนี้เขาเรียกว่าอะไรนะ ทิฐิเสมอกัน ความเห็นเสมอกัน พระพุทธรเจ้าบอกว่า “ถ้าถือวินัยต่างกันมันเป็นนานาสังวาส” ถ้าถือวินัยต่างกัน.. ฉะนั้นคำว่าถือวินัยต่างกัน ถือมากถือ น้อย

อย่างเช่นธรรมยุติ-มหานิกายที่ว่กันอยู่นี้.. ธรรมยุติ-มหานิกาย สิ่งที่ว่านี่มันเกิดมาจากไหน ถือวินัยต่างกันไหม เราว่าไม่ถือต่างนะ เพราะมหานิกายก็ถือธรรมวินัยนี้มาตลอด ถือวินัยในพระไตรปิฎก ๒๒๗ ข้อนี้มาเหมือนกัน แต่ ! แต่ถือมาแล้วเขาก็เว้นหรือทำตามอนุโลมกันไป แต่พระจอมเกล้าฯ ท่านก็ถือ ๒๒๗ ข้อนี้เหมือนกัน แต่ท่านทำให้นั้นชัดเจนมั่นคงขึ้น

ชัดเจน ! เท่านั้นเองไม่ได้ถือต่าง ที่ถือ ถือกันมานี้แล้วปล่อย ปล่อยคือว่าปล่อยวาง ก็ปล่อยตามความพอใจของตัว แล้วพระจอมเกล้าฯ ท่านมารื้อฟื้น ท่านพยายามทำให้ดีขึ้นมา ฉะนั้นพอทำให้ดีขึ้นมาแล้วมันก็มีมหานิกายที่ถือ ๒๒๗ เป็ยะเลย อย่างเช่น สายหลวงปู่ชา เห็นไหม นี่ถ้ามันถือเข้ามาเหมือนกันก็คือจบ

แล้วหลวงปู่มั่นบอกว่าธรรมยุติ-มหานิกายมันไม่มีหรอก ไก่มันยังมีชื่อ ธรรมยุติ-มหานิกายนี้เขาสมมุติขึ้นมาจาก ถ้าถือศีล ๒๒๗ ก็ถือ ๒๒๗ เหมือนกัน เพียงแต่ว่าพอถือแล้วปล่อย คือแบบว่าหละหลวมมา แล้วพระจอมเกล้าฯ นี่มาถือให้มันชัดเจนขึ้นมาจากเท่านั้นเอง ! ไม่ได้ถือแตกต่างกันนะ ถืออันเก่านั่นแหละ แต่ทำให้มันชัดเจนกับปล่อยให้มันหละหลวมก็เท่านั้นเอง

ฉะนั้นพอมา ๑๕๐ อันนี้เราจะบอกว่ามันเป็นหน้าที่ของพระสังฆาธิการ มันเป็นหน้าที่ของผู้ปกครอง เราไม่มีหน้าที่ เรามีหน้าที่ปกครองวัดเรา เรามีหน้าที่ดูแลในวัดนี้ ฉะนั้นอันนี้ถ้าเขาทำนี่มันอยู่ที่ฝ่ายปกครองที่อนุญาตให้ทำหรือไม่อนุญาตให้ทำ เหมือน ! เหมือนกับเรา เราทำความผิดนี่ตำรวจจะจับหรือไม่จับ พวกเราทำความผิดกันนี่ตำรวจจะจับหรือไม่จับ เป็นหน้าที่ตำรวจใช่ไหม อย่างเราทำความผิดนี่โยมจะมาจับเรา พระทำผิดๆ มาจับ ไม่ใช่ไม่มีสิทธิเอาตำรวจมาจับ

อันนี้ก็เหมือนกัน ศีล ๒๒๗ กับศีล ๑๕๐ นี่มันเป็นหน้าที่ของพระสังฆาธิการจะพิจารณา จะจัดการ เราไม่มีหน้าที่นะ.. อันนี้จะหาทางออก เพราะถ้าพูดไปแล้วมันอย่างที่ว่านี้ หว่าพูดข้างเดียวใจ คือว่าเราไม่ได้พูดกับเขา ถ้าพูดกับเขาตัวต่อตัวมันก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่อันนี้เราพูดข้างเดียว เราก็โอ้โฮ.. พูดเก่ง ถ้าพูดกลับหลังนี่เก่งมากเลย ถ้าเจอหน้ากันพูดตรงๆ มันจะไม่เก่ง

ถาม : ๓. เห็นเพื่อนไปปฏิบัติธรรมที่วัดและมักกล่าวหลักสี่ขบ่่อยๆ เวลาทำผิดศีล เช่นในขณะที่ถือครองศีล ๘ อยู่ เวลานั้นในไปรดที่มีที่นั่งที่จำกัด จำต้องนั่งใกล้กับเพศตรงข้าม จะกล่าวอ้างว่าศีลอยู่ที่ใจไม่ใช่อยู่ที่กาย หรือเวลากินและขบเคี้ยวที่ไม่ถูกต้องในเวลาวิกาล ก็แก้ตัวว่าลิ้มอ่านส่วนประกอบ (แน่ะ ! นี่ส่วนประกอบโยมยังรู้เลย) หรือกล่าวแก้ว่าหลับหูหลับตากินไป เพราะกำลังป่วยเป็นโรคกระเพาะ เช่นนี้เข้าข่ายถือศีลแบบลุ่มๆ คดๆ หรือสัพพตปริมาสหรือไม่ และหากปฏิบัติจนถึงอริยะขั้นต้นแล้ว

จริง จะล่วงละเมิดศีลแบบเอาง่ายเข้าว่าเช่นนี้ได้หรือไม่ กราบขอคำอธิบายจากท่านเพื่อ
ความรู้ค่ะ

หลวงพ่ : ไม่หรอก ถ้าอธิบายไปเดี่ยวเพื่อนทะเลาะกัน เพื่อนที่เห็นด้วยกับเพื่อนที่ไม่
เห็นด้วยทะเลาะกันแน่นอน มันก็แน่นอนอยู่แล้วลูปคำสั่งนี้ ถ้าไม่ลูปคำสั่งนะ เวลาครู
บาอาจารย์เราอยู่ในป่า เห็นไหม เมื่อก่อนไปไหนด้วยเท้า รถมียไม่มีไม่เกี่ยว เก็บของแล้ว
ไป ใสนี้ไปนั่งบนรถเราก็อาศัยความสะดวกสบายอยู่แล้ว.. ถ้าเราถือศีล ถือศีลตั้งชีวิตนี้
มันไม่ทำความผิดอย่างนี้หรอก ความผิดอย่างนี้มันเป็นความผิดที่ว่าเราหลีกเลี่ยงได้ ถ้า
เรารักศีลของเราจริง ถ้าเรามีศีลพบอุปสรรคสบายมาก

ดูอย่างเราสิ อย่างครูบาอาจารย์ของเราบางองค์ เห็นไหม จะไปไหน.. พวกเรา
ไม่มีตั้งคณะบางทีนี้ ไม่ถือตั้งค์ไช้ไหม พอไปจะขึ้นรถนี้เราไม่มีตั้งค์ บางทีมีพระบางองค์
มานะ มีเงินอยู่ สมมุติจะมีอยู่ ๕ บาท เป็นใบตัวไปรษณีย์มา เราขึ้นรถแล้วเขาบอกให้แค่
นี้ ๕ บาท มีอยู่เท่านี้เอง กรณีนี้เป็นหลวงตาเองด้วย ที่หลวงตาบอกท่านไปไหนไม่รู้ แล้ว
ท่านมีเงินอยู่เท่านี้ ท่านขึ้นรถแล้วบอกเลยนะ นี้มีเงินอยู่เท่านี้ ท่านจะขึ้นรถไปนครพนม
หรือว่าขึ้นรถไปที่ตาก ท่านบอกว่าท่านมีเงินอยู่เท่านี้ แล้วแต่ไซเฟอร์จะเมตตา จะให้ถึง
ไหนก็ถึง จะให้ลงที่ไหนก็ลง ก็มีเท่านี้ ถ้าจะให้ลงก็ลงนะ ไซเฟอร์บอกถ้ามีเท่านี้ให้
หมดแล้วนะผมก็ถึงไหนถึงกัน ผมก็ส่งถึงที่เหมือนกัน

นี่ก็เหมือนกัน เวลาถ้าเราไม่มีก็คือไม่มี ถ้าไม่มีก็บอกเขาว่าไม่มี จะให้ลงที่ไหนก็
ลง ถ้ามันให้ลงก็เดินเอา คือเราไม่ลูปๆ คำๆ คือว่าไม่หลับหูหลับตาทำไปไง เพราะหลับ
หูหลับตาทำไปนี้ เราบอกเลยความผิดอันนั้นมันไม่เท่าไรนะ มันอยู่ที่เจตนาเราว่าเรา
เจตนาหรือเปล่า

เมื่อก่อนไปสวนแสงธรรม มีโยมอยู่คู่หนึ่งเขาเอาเงินมาจะถวาย เขาบอกว่ามันเป็น
เงินกฐิน เขาไปทอดกฐินแล้วนี่มันตกค้าง เขาเจอเราเขาถวายเรา เราบอกว่าเดี๋ยวก
โยมเรารับไม่ได้นะ เรารับไม่ได้ แต่ถ้าโยมบอกมันเป็นเงินที่จะทำบุญแล้วถวายคนอื่น
แล้วมันตกค้างจะมาถวายเรานี้เรารับได้ แต่นี่พอโยมบอกเป็นกฐินนี้เรารับไม่ได้แล้ว
เพราะมันเป็นกฐินไช้ใหม่ โยมบอกว่าจงกฐินวัดนั้นแล้วทอดวัดนั้น แล้วจะมาถวายเรา
นี่มันเจตนาไง

มันไม่ผิดหรอก แต่เจตนามันมีใช้ใหม่ เพราะเขาเจาะจงว่าทำกฐิน แล้วมาถวาย เรายื่นเรอบอกเราไม่รับหรอก คือว่ามันไม่ผิดหรอกแต่เราไม่สบายใจ เรอบอกว่าโยมไปนะ แล้ว โยมนี้แลกตัวไปรษณีย์แล้วเขียนถึงวัดที่โยมทอด บอกว่านี่มันตกค้างไป.. จบ ง่ายๆ มันอยู่ที่เจตนาไง ถ้าเจตนาเรารู้ว่าถูกหรือผิด ถ้าผิดเราไม่ทำแล้ว นี่ถือศีล !

ศีลของเราถ้าเรอบอกอย่างนี้มันผิด เรอบอกเราไม่รับ เราไม่รับ.. มันผิดศีลข้อไหน ไม่มี แต่มันรู้เจตนา เจตนาที่มันรู้ รู้ว่าเจาะจงว่าเป็นกฐินวัดนั้นๆ แล้วโอบมาให้เราอย่างนี้เราไม่รับ เราแนะนำเขาเลย เขาบอกโอ๊ย.. หลวงพ่อพูดอย่างนี้แหลม.. เขาสบายใจ เขาดีใจด้วย เพราะหนักคิดว่าอะไรก็ได้ใจ จี้หุมราชี้หามาแข่งมั่วกันและได้ไม่เป็นไร เขาคิดอย่างนั้น เรอบอกว่าไม่ได้ เรารู้อยู่ ! เรารู้อยู่ เรารับไม่ได้เราให้โอบไป

ฉะนั้น นี่พูดถึง พอตีมาพูดถึงว่าศีลพดปรามาสใหม่ แล้วบอกนี่เป็นอริยะขั้นต้นอะไรนี่.. เออ ! ยกไว้เถอะ แค่นี้มันก็บอกหมดแล้วแหละ เรามันต้องมีปัญญา มองอะไรอย่าให้ใครพูดตามที่เขาจะว่ากันไป เราไม่ต้องพูดอย่างนั้น เราไม่เอากับเขาก็จบ.. แล้วถ้าเขาเป็นอริยะขั้นต้น มันก็เรื่องอริยะของเขา ไม่ใช่อริยะของเรา ไม่ต้องไปสนใจ ถ้าอริยะของเขาเป็นอย่างนี้ก็ สาธุ ! หมู หมา กา ไก่ที่วัดกฐินี่อริยะยิ่งกว่านี้อีก เพราะมันไม่ถืออะไรเลย หมากฐินี่นะปล่อยตามสบายมันก็เป็นอริยะ อันนี้เป็นเรื่องของมัน

ถ้ามันอริยะของหมู หมา กา ไก่ ช่างมัน ถ้ามันไม่เป็นอริยะของเรา ถ้าเป็นอริยะของเราเราต้องตรวจสอบ เราต้องพิจารณาของเรา เราอยากได้สิ่งที่เป็นจริงเป็นจัง เราอยากได้สิ่งที่ดี เราจะต้องพิสูจน์ว่าสิ่งนั้นดีจริงหรือดีไม่จริง

เราเป็นคนที่มีค่านะ หัวใจเรามีค่า แล้วเราจะทำอะไรโดยที่ให้กิเลสมันมาลุ่มๆ คล่ำๆ แล้วบอกอย่างนั้นเป็นธรรมๆ มันทำลายโอกาส ทำลายชีวิต ! ทำลายชีวิตของผู้ปฏิบัติทั้งชีวิตเลย เพียงแต่ทำให้มันได้อริยะมาสวมหัวไว้เท่านั้นเอง แล้วกิเลสมันก็อยู่ในใจนั้น แล้วเราจะเอาอย่างนั้นใหม่.. ถ้าเราไม่เอาอย่างนั้น เราอย่าเพิ่งไปเชื่ออะไรง่ายๆ เห็นใหม่

กาลามสูตร ไม่ให้เชื่ออะไรเลย ! เขาจะเป็นอริยะ.. สาธุ ! ตามสบายไปเลย ใครจะอริยะขั้นไหนเรื่องของเขา หนี้ของเขา บาปของเขา กรรมของเขาเราไม่เกี่ยว ! เราจะเกี่ยว

เฉพาะหนี้ของเรา กรรมของเรา ชีวิตของเรา ฉะนั้นใครจะอธิษฐานใจ ของใครช่างเขา แต่ ถ้าจะเป็นความจริงของเรา เราต้องพิสูจน์ตามความเป็นจริง

ต้องพิสูจน์ตามความเป็นจริง เพราะชีวิตเรามีค่า หัวใจของเรามีค่า การเกิดการตายของเรา เกิดมาด้วยบุญกุศล มาเจอพุทธศาสนา เราจะมาทำบุญๆ คล้ายๆ ทำเล่นขายของ อย่างนี้กันอยู่ไม่ได้ ! ใครจะมาเล่นขายของ เล่นหมากเก็บ เล่นเด็กขายของมันเรื่องของ เขา เราเกิดมาเป็นคน เราเกิดมามีพุทธศาสนา เราเกิดมามีครูบาอาจารย์ เราจะทำเล่นๆ อย่างนั้น มันเรื่องของ..

เราทำอย่างนั้นไม่ได้ ! ไม่ได้ ครูบาอาจารย์เราะเกิดมามีชีวิตเหมือนกัน ชีวิตของทุกคนมีค่าทั้งนั้น แล้วเขาปฏิบัติมาขนาดนั้น แล้วมาทำอะไรกันเล่นๆ แล้วจะมาอ้างกันเล่นๆ ไห้!

ถาม : ๔. ปัจจุบันในกรุงเทพฯ มีพระแต่งกายนุ่งห่มสีเหลือง คาดเอาด้วยผ้าแถบสองสี มีสีส้มและสีเหลือง เวลาเดินผ่านจะมีกลิ่นหอมละมุน เหมือนหนุ่มเจ้าสำอาง หรือหนุ่มวัยรุ่นทั่วไป เห็นแล้วให้ความรู้สึกว้า ศาสนากำลังเสื่อมถอยไปทุกวันๆ แล้วไม่ทราบว่ามันเคยพบเคยเห็นพระกลุ่มนี้บ้างไหม เห็นเพื่อนบอกว่า เป็นนิกายวรรณยุกต์ อย่างนี้ใครที่ห่างไกลวัดคงหลงเข้าใจผิด และเอาอย่างจนห่างไกลจากพุทธบัญญัติไปเรื่อยๆ

หลวงพ่ : เฮ้อ ! นี่มันก็เป็น.. นี้ที่พุทธศาสนามันจะเสื่อมๆ ที่เราชาวพุทธพูดกันว่า ศาสนาไม่เสื่อม ธรรมะไม่เคยเสื่อมอะไรนี่มันก็จริงอยู่ แต่สิ่งนี้เป็นสิ่งห่อหุ้ม สิ่งประกอบใช้ใหม่.. นี้ภิกษุ พระนี่เป็นผู้ทรงธรรม ทรงวินัย เป็นผู้ชี้ชาวพุทธ เป็นนักรบ เป็นผู้ใกล้ชิดศาสนา เป็นเหมือนกับมดแดงเผ่ามะม่วง มะม่วงคือธรรมใจ แล้วมดแดงเผ่าอยู่ เห็นไหม ใกล้ชิดที่สุดแต่ก็มดแดงเผ่ามะม่วง แต่ถ้าเข้าถึงความจริงแล้วมันก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ฉะนั้นสิ่งที่ว่าเขาอยู่ห่างวัดเขาจะเข้าใจผิด นั่นก็เป็นเรื่องของเขา เพราะสิ่งนี้เป็น อย่างที่ว่านี้ต้องย้อนกลับไปที่ว่าอยู่ที่ฝ่ายปกครองเขาจะดูแลกัน.. เราเอง ทุกคนก็รักพุทธศาสนา ทุกคนก็รักแต่รักด้วยความเห็นของตัวเอง ใครเห็นตรงก็ว่าตัวเองถูก ใครเห็นไม่

ตรงที่ว่าสิ่งนั้นผิด นี้อยู่ที่ความเห็นของคน วุฒิภาวะของคนมันแตกต่างกันหลากหลาย อารมณ์ความรู้สึกของคน ความรู้สึกของคนมันมีหลายระดับชั้น

ฉะนั้นสิ่งที่เข้ามา คนเข้ามาในพุทธศาสนาเพื่อจะถึงที่สุดแห่งทุกข์ ต้องการปฏิบัติให้พ้นทุกข์เขาก็หมั่นเพียรตั้งใจ คนที่เข้ามาเพื่อศาสนา เพื่อผลประโยชน์ เขามาศาสนาเพราะหนีทุกข์จากโลกเข้ามา เข้ามาศาสนาเนี่ยมันมีแตกต่างกันหลากหลาย

นี่พูดถึงการเข้ามาเน.. แต่ถ้าพูดถึงความจริง ความจริงหมายถึงว่า มีจิตมีนิสัย คือความพร้อมใจ ความพร้อมจิตนิสัยเขาเข้มแข็งแค่ไหน ถ้าความเข้มแข็ง คุณครูบาศรีวิชัย ครูบาศรีวิชัยอยู่เชียงใหม่ อยู่ทางเหนือนี้โดนฝ่ายปกครองเขาทำลายแล้วทำลายอีก ท่านยังมั่นคงของท่านเลย ครูบาศรีวิชัยนี้..

หลวงปู่มั่น ! หลวงปู่มั่นปฏิบัติกับท่านตั้งแต่แรก นี้ฝ่ายปกครองเขาจับบอกว่าให้หลวงปู่มั่นเป็นเจ้าของจังหวัดที่อุบลฯ ท่านไม่ยอม ท่านหนีมา.. ฝ่ายปกครองเขาตามจับอยู่.. หนีแล้วหนีอีก หนีข้ามจังหวัด หนีข้ามจังหวัดมาบอกว่าไม่ให้คนใส่บาตร ให้หนีไปเรื่อยๆ ท่านหนีเข้าป่า ไปอยู่ป่า อยู่กับป่า !

นี่เพราะอะไร เพราะว่าท่านต้องการพ้นจากทุกข์ไป บวชมาเพื่ออะไร ถ้าบวชมาเพื่อพ้นจากทุกข์ ความบีบคั้นของโลกเขาบีบคั้นขนาดไหน ตัวเองก็เอาตัวรอด ตัวเองก็หนี หนีเข้าป่าไปอยู่โคนป่าโคนเขา ไปอยู่ที่กฎหมายมันเข้าไปไม่ถึง เพื่อจะได้พ้นจากอำนาจฝ่ายปกครอง.. เนี่ยมันมีมาทั้งนั้นแหละ

นี่พูดถึงเราจะบอกว่า คนที่มีวุฒิภาวะนี้โดนบีบคั้นขนาดนั้นยังไม่ล่อแก่ๆ ยังไม่ออกนอกกลุ่มออกทาง ยังพยายามเอาตัวรอดมา ไอนี้เข้ามาอยู่เนี่ยด่าก็พร้อม ครูบาอาจารย์ก็พร้อม ป่าเขาก็มี การปฏิบัติก็กำลังเฟื่องฟู ทำตัวกันอย่างเนี่ยมันก็วุฒิภาวะของเขา ใจของเขา เขาเห็นของเขา มันก็เรื่องของเขา ! แล้วเรื่องของเขาคือ แล้วเรื่องของฝ่ายปกครองด้วย ไม่ใช่เรื่องของเรา.. ถ้ามาราก็พูดแค่นี้แหละ !

ถาม : สุดท้ายขออนุญาต.. สุดท้ายนะฟังนะ ! สุดท้ายขออนุญาตถวายคำแนะนำสักเล็กน้อย สืบเกิดจากเสียงเทศน์ของท่าน เห็นว่ามีอาการเจ็บคอ และมีเสมหะมาก ขอแนะนำให้โยมอุปัฏฐาก ! ช่วยหาน้ำส้มแอ็บเปิ้ลไซเดอร์มาผสมกับน้ำผึ้งแท้และน้ำอุ่น

ส่วนศักดิ์ตามต้องการ ถวายให้ท่านฉันทุกๆ เช้า ตอนตื่นนอนใหม่ๆ และก่อนจำวัด จะช่วยได้มาก

และอีกอย่างหากที่วัดของท่านมีใบย่านาง แป๊ะตำปิ้ง ดอกอัญชัน ส่วนศักดิ์ ๑ , ๑ , ๑ ต่อน้ำ ๒ แก้ว แล้วนำมาคั้นด้วยมือ กรองเอาแต่น้ำนั้นสดๆ ก่อนอาหารเช้าและก่อนจำวัด จะช่วยให้สุขภาพของท่านแข็งแรง ไม่เป็นภูมิแพ้ ล้างไขมัน ล้างสารพิษ โคลเลสเตอรอลจะเบาบางลง หลังจากฉันอย่างนี้ติดต่อกันไป ๑๕ วัน แล้วไปตรวจเลือด จะพบว่า อัตราเสี่ยงของผลเลือดทั้งหลายจะลดลงสู่เกณฑ์ปกติ ขอบพระคุณอย่างสูง.. เขาว่านะ

หลวงพ่อ : สุดท้ายนี้เราจะย้อนกลับมา.. สุดท้ายนี้เราจะย้อนกลับมา ย้อนกลับมา น้ำผึ้ง ! ย้อนกลับมาสมอ มะขามป้อม ใบส้มลม น้ำอ้อยคั้น น้ำรากบัว น้ำหมากเฒ่า เห็นไหม นี่เห็นว่าถูก.. แล้วเนยกวน วาซาบิ นี่เวลาโยมเห็นอย่างนี้โยมก็รับไม่ได้ แล้วสุดท้ายโยมก็มาบอกว่าให้อ่าน้ำส้ม ให้อ่าน้ำแอปเปิ้ลไซเดอร์มาผสมกับน้ำผึ้งแท้ !

นี่ไง เวลาคนอื่นทำก็อย่างหนึ่ง เวลาเราจะทำนี่ถูกหมดคนนะ.. ถ้าเราจะทำนี่ถูก ถ้าคนอื่นทำนี่มันจะผิด นี่ไงความเห็นของคน เห็นไหม ถ้าเราทำมันก็เป็นว่า ขีบนหัวตัวเอง นี่มองไม่เห็น ถ้าขีบนหัวคนอื่นนี่เห็นชัดเลย นั่นขีบบนหัวคนอื่น แต่พอขีบบนหัวตัวเองนี่มองไม่เห็นเลยนะ

ไอ้โฮ.. ฟังนะผู้ปฏิบัติยาก แนะนำอย่างเต็มที่เลย เราจะชี้ให้เห็นว่าเจตนาดีเจตนาดี แต่มองให้รอบคอบ มองให้เป็น มองให้เข้าใจสังคม มองให้เห็นโลก.. โลกกับธรรมอยู่ด้วยกัน เราอยู่กับหลวงตา หลวงตาพูดนี้จำแม่นเลย เวลามีปัญหาอะไรขึ้นมาเราจะเสียดังมาก หลวงตาบอกว่า “หงบเอ๊ย.. ของจริงกับของปลอมมันอยู่ด้วยกัน” ของจริงกับของปลอมมันอยู่ด้วยกัน ! เอาแต่หาของจริงอย่างเดียวในโลกนี้ เหมือนกับเราจะหาแต่สิ่งที่ถูกใจเรา มันไม่มีหรอก

อันนี้ก็เหมือนกัน โลกกับธรรมมันอยู่ด้วยกัน ถ้าทำถูกต้องมันก็เป็นธรรม ถ้าทำไม่ถูกต้องมันก็เป็นโลก แล้วหาแต่เรื่องโลกๆ มาทับถมใจ.. สิ่งใดเป็นประโยชน์เราและไม่เป็นประโยชน์เรา เอาตรงนี้เป็นประโยชน์กว่านะ เอวัง